

6. CONREU DEL SÒL

Conreu del sòl

- ▶ Labors de conreu
- ▶ Utilització dels estris i arres apropiats a cada labor
- ▶ Possibilitat d'establiment d'una banda de coberta vegetal

Les operacions de conreu tenen per objecte crear i mantenir unes condicions físiques, químiques i biològiques del terreny òptimes per al correcte desenvolupament del sistema radicular i de nutrició hídrica i mineral dels ceps. També serveixen per controlar la vegetació espontània i eliminar o limitar la competència de les males herbes.

Labors de conreu

▼ Les labors de conreu tenen per objecte:

- Augmentar la porositat del terreny, possibilitant així el seu airejat i afavorint la penetració i retenció de l'aigua al sòl.
- Controlar la vegetació espontània que es propaga en les parcel·les i que competeixen amb la vinya per l'aigua i els nutrients.

Amb tot, cal dir que aquestes tasques poden tenir efectes no desitjats, com ara l'erosió i la pèrdua de sòl. Per a minimitzar aquests inconvenients, és recomanable procurar llaurar el mínim possible a l'hivern, deixant que es desenvolupi una coberta vegetal espontània. Durant la primavera-estiu el nombre de llaurades serà variable segons les característiques del sòl i les condicions climàtiques anuals. En qualsevol cas, es procurarà reduir el nombre de llaurades al mínim possible per tal d'aconseguir un estalvi de combustible i una reducció dels costos de cultiu.

Utilització dels estris i arreus apropiats a cada labor

▼ Durant el període de tardor i principis d'hivern es donarà preferència a les labors profundes, de més de 20cm de fondària. Aquestes labors realitzades amb cultivadors de relles de punxons o arades, tenen per objecte acumular en profunditat les aigües de les pluges de tardor i de principis d'hivern.

En el període de la primavera i principis d'estiu es realitzaran labors superficials, de menys de 20cm de fondària, tendents a mantenir el sòl lliure d'herbes i disgregat per tal de tancar les escletxes per les que es pugui evaporar l'aigua de profunditat. Aquestes labors es faran preferentment amb cultivadors de relles de "cua d'oreneta" o amb grades de punxons o discs. La utilització de les fresadores pot ser desaconsellable per compactar massa el sòl per sota de la zona de labor.

Labor de superfície amb cultivador. Foto: A. Villarroya

Possibilitat d'establiment d'una banda de coberta vegetal

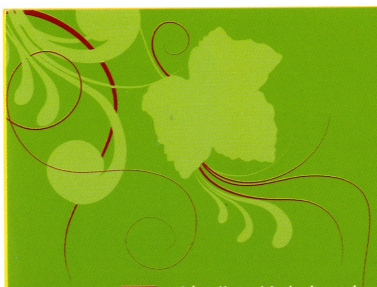
▼ L'establiment de cobertes vegetals en el conreu i també a les vores de la parcel·la, pot ser una pràctica de conreu de força interès en viticultura ecològica i en determinades situacions de la viticultura convencional.

Les cobertes vegetals han de complir les següents característiques:

- Han de ser competitives amb les adventícies (plantes que creixen espontàniament a les parcel·les conreades).
- Han de ser perennes i de creixement lent.
- Han de tenir un sistema radicular fasciculat, el menys competitiu possible per l'aigua.

Cultivador amb relles de "cua d'oreneta", juny 2007. Foto: Ll. Serra

▼ L'aplicació de la coberta vegetal a la vinya és una tècnica de manteniment del sòl respectuosa amb el medi ambient que aporta els avantatges següents:

- Ajuda a controlar l'erosió del sòl i la generació de xaragalls, especialment en terrenys amb pendent.
- Facilita el pas de maquinària, especialment en terres argiloses, després de les pluges.
- Permet controlar l'excés de vigor dels ceps situats en terres molt fèrtils, facilitant la lluita preventiva contra la Botrytis Cinerea.
- Enriqueix el terreny de matèria orgànica.
- Evita la compactació del sòl.
- Dificulta la presència d'herbes invasores competitives amb la vinya.
- Millora la penetració de l'aigua al sòl.
- Augmenta la biodiversitat de la fauna auxiliar beneficiosa per a la vinya.

Capa d'herba, gener 2008. Foto: Ll. Serra

Un inconvenient de les cobertes vegetals és que augmenten el perill de gelades, ja que redueixen el calor rebut pel sòl.

Per una altra banda, en terres d'escassa profunditat o molt secaneres, una excessiva competència per a l'aigua entre la vinya i la coberta vegetal pot contribuir a reduir les produccions els anys de pluges escasses.

Consell Comarcal de l'Alt Penedès
Servei de Desenvolupament i Ocupació

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Alimentació i Acció Rural

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

Cavides
VINYES • CELLERS

**Consell Comarcal
de l'Alt Penedès**

Hermenegild Clascar, 1-3
08720 Vilafranca del Penedès

Tel. 938 900 000

www.ccapenedes.cat